

Antropologia kultury - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Antropologia kultury
Kod przedmiotu	14.7-WP-PSP-AK-C_pNadGenGFJGL
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Praca socjalna
Profil	praktyczny
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Dorota Angutek, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Wdrożenie treści antropologicznych przydatnych dla pracowników socjalnych w praktyce zawodowej.

Zapoznanie studentów z przełomowymi wydarzeniami historyczno-kulturowymi w dziejach Europy oraz ze współczesnymi zjawiskami społeczno-kulturowymi w Europie oraz na obszarach jej wpływów w celu poprawnego diagnozowania sytuacji społecznej, bytowej i etnicznej (kulturowej) podopiecznych oraz ułatwienia komunikacji z nimi

Uświadomienie i eliminacja europocentrycznych mitów oraz przesądów etnicznych na rzecz poglądów i postaw typowo relatywistycznych.

Umiejętność dyskusowania w zespołach nad wskazanymi zagadnieniami z użyciem profesjonalnych pojęć i charakterystyk współczesnych zjawisk kulturowych.

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

- Podstawowe dychotomie w antropologii: kultura/natura swój/obcy, orbis interior/orbisexterior, tradycja/modernizacja kulturowa (nowoczesność), sacrum/profanum, symbol/rzecz; kultura/cywilizacja.
- Dewiant i dewiacja kulturowa a relatywizm kulturowy i tolerancja społeczna w świetle antropologii kulturowej.
- Polacy o „obcych” w świetle badań Ewy Nowickiej i jej zespołu a problemy asymilacji i akulturacji mniejszości etnicznych i narodowych w Polsce (z uwypukleniem problemów w lubuskim).
- Praktyczne rozpoznawanie nowych współczesnych zjawisk kulturowych (scharakteryzowanych na wykładzie nr 4) oraz umiejętność praktycznego ich diagnozowania. Odszukiwanie odpowiedników tych zjawisk w Polsce na przykładach zaczerpniętych z polskiej prasy lub autopsji i próby rozwiązywania edukacyjnych i społecznych problemów wokół nich.
- Pedagogie kodu kolekcji i integracji w społeczno-kulturowej interpretacji Basila Bernsteina.

Metody kształcenia

Praca w grupach na bazie literatury antropologicznej i etnograficznych materiałów źródłowych z wyznaczonymi przez prowadzącego zadaniami do realizacji, quizy, zestawienia tabelaryczne.

Samodzielna lektura prac antropologicznych i etnograficznych (artykułów podręczniki, monografie) oraz dyskusowanie ich treści w czasie ćwiczeń i konsultacji.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma elementarną wiedzę o charakterze nauk społecznych w zakresie organizacji kultury i rządzących nią praw	K_W01	kolokwium	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Ma wiedzę dotyczącą wybranych koncepcji człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy działalności w obszarze pracy socjalnej oraz norm kulturowych i reguł organizacyjnych oraz struktur, istotną dla zrozumienia funkcjonowania nowych pokoleń, typów kulturowych osobowości i przedstawicieli obcych grup etnicznych i narodowych w Polsce, subkultur, ruchów społecznych etc.	• K_W03	• kolokwium • dyskusja	• Ćwiczenia
Ma wiedzę antropologiczną uporządkowaną na poziomie ogólnym i pogłębioną w zakresie nowych zjawisk kulturowych, typów więzi kulturowych oraz rządzących nimi prawidłowości.	• K_W05	• kolokwium	• Ćwiczenia
Student potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych w zakresie organizacji kultury, analizuje ich powiązania z różnymi obszarami pracy socjalnej	• K_U01	• aktywność w trakcie zajęć • kolokwium • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Ćwiczenia
Student wykorzystuje i integruje podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pracy socjalnej oraz organizacji kultury, etnicznej różnorodności kultur w celu opisu i analizy sytuacji i zjawisk będących przyczyną trudnego położenia jednostek, grup i społeczności	• K_U02	• kolokwium	• Ćwiczenia
Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych wytworów kultury stosując nowe podejścia i osiągnięcia antropologii kulturowej, w celu określenia znaczeń tradycyjnych i nowoczesnych zjawisk społeczno-kulturowych i zna ich miejsce w procesie kulturowo-historycznym	• K_U12	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • dyskusja	• Ćwiczenia
Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, student zna konsekwencje wynikające z procesów zmiany kulturowej i potencjalnych zagrożeń wynikających z utraty dziedzictwa narodowego; rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego związanego z kulturą, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	• K_K01	• kolokwium	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Zaliczenie z ćwiczeń: na podstawie ocen cząstkowych uzyskanych w pracy w grupach i ocen z kolokwii kolokwium ustne (3 pytania) z materiału z wykładów i lektur obowiązkowych.

Ocena jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen.

Ocena końcowa: jest oceną zaliczenia ćwiczeń

Dwie lektury obowiązkowe na kolokwium ustne do wyboru z niżej podanych:

R. Benedict, Wzory kultury, Muza, Warszawa 2001.

M. Mead, Kultura i tożsamość, PWN, Warszawa 1978.

E. Hall, Ukryty wymiar, PIW, Warszawa 1987.

E. Hall, Poza kulturą, PWN, Warszawa 1984.

E. Redliński, Konopielka, Świat Książki, Warszawa 2006.

J. Kosiński, Malowany ptak, Warszawa 1988.

L. Stomma, Antropologia kultury wsi polskiej XIX wieku, PAX, Warszawa 1986.

L. Stomma, Słońce rodzi się 13 grudnia, Łódź 1981.

M. Golka, Imina wielokulturowości, Muza, Warszawa 2010.

W. J. Burszta, W. Kuligowski, Sequel. Dalsze przygody kultury w globalnym świecie, Muza, Warszawa 2005.

E. Fromm, Mieć czy być, Rebis, Warszawa 1999.

B. Lewenstein i in (red.), Partycypacja społeczna i aktywizacja w rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnych, WUW, Warszawa 2010.

Literatura podstawowa

W. J. Burszta, Antropologia kultury, Poznań 1998. (**Podręcznik**)

Ch. Janks, Kultura, przeł. W. J. Burszta, Poznań 2000. **(Podręcznik)**.

D. Angutek, Romantyczne korzenie antropologicznego rozumienia zjawiska kultury, w: Aksjologiczne źródła pojęć, red. A. Pałubicka, G. A. Dominiak, Bydgoszcz 2005, 137-147.

W. H. Goodenough, W poszukiwaniu roboczej teorii kultury, w: Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej. Kontynuacje, red. M. Kempny, E. Nowicka, Warszawa 2004.

S. Vincenz, Nowa Itaka, w: Antropologia kultury, red. A. Mencwel, Warszawa 2000.

A. Barnard, Antropologia. Teoria i historia, Warszawa 2005. **(Podręcznik)**.

R. Deliege, Historia antropologii. Szkoły, teorie, autorzy, Warszawa 2011. **(Podręcznik)**.

M. Sahlins, Pierwotne społeczeństwo dobrobytu, w: Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej, red. M. Kempny, E. Nowicka, Warszawa 2003.

M. A. Kowalski, Sztuka fraszobliwa, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa 1988.

D. Riesman, Samotny tłum, Muza, Warszawa 1996.

A. Eliot, Koncepcje „ja”, Sic!, Warszawa 2007.

A. Rrenaut, Era jednostki, Ossolineum, Wrocław 2009.

G. Agamben, Wspólnota, która nadchodzi, Sic!, Warszawa 2008.

J. Kmita, Późny wnuk filozofii, Poznań 2010.

D. Angutek, Magiczne źródło filozofii greckiej, Bydgoszcz 2003.

D. Angutek, Kulturowe wymiary krajobrazu, Zielona Góra 2012.

Słownik etnologiczny. Terminy ogólne, red. Z. Staszczak, Warszawa-Poznań 1987.

D. Angutek, Obcy w przestrzeni kulturowej współczesnej Europy, Zielona Góra 2009, Wprowadzenie.

J.J. Preece, Prawa mniejszości, Sic!, Warszawa 2007.

M. Golka, Imiona wielokulturowości, Muza, Warszawa 2010.

W. Kalaga (red.), Dylematy wielokulturowości, Universitas, Kraków 2004.

Karnawalizacja. Tendencje ludyczne w kulturze współczesnej, red. J. Grad, H. Mamzer, Poznań 2004;

Teoria karnawalizacji. Konteksty i interpretacje, red. A. Stoffa, A. Skubaczewska-Pniewska, Wyd. UMK, Toruń 2011.

B. Łaciak, Obyczajowość polska czasu transformacji, czyli wojna postu z karnawalem, Warszawa 2007.

Karnawały w kulturze, „Konteksty” 2002, nr 3-4. Teksty do wyboru.

E. Hobsbawm, T. Ranger, Tradycja wynaleziona, Wyd UJ, Kraków 2008.

U. Hannerz, Powiązania transnarodowe, Wyd UJ, Kraków 2006.

Ch. Barker, Studia kulturowe. Wyd. UJ, Kraków 2003.

Literatura uzupełniająca

A. K. Paluch, Mistrzowie antropologii społecznej, Warszawa 1990. **(Podręcznik)**.

E. Nowicka, Świat człowieka – świat kultury. Wydanie nowe, Warszawa 2007.

Świat człowieka – świat kultury. Antologia tekstów klasycznej antropologii, red. E. Nowicka, M. Głowacka-Grajper, Warszawa 2007 **(Podręcznik)**.

Appadurai, Nowoczesność bez granic. Kulturowe wymiary globalizacji, przeł. Z. Pocek, 2005.

M. Bogunia-Borowska, M. Śleboda, Globalizacja i konsumpcja, Universitas, Kraków 2003.

H. Donnan, Th. M. Wilson, Granice tożsamości, narodu, państwa, przeł. M. Głowacka-Grajper, Kraków 2007

F. Barth, A. Gingrich i inni, Antropologia. Jedna dyscyplina, cztery tradycje: brytyjska, niemiecka, francuska i amerykańska, przeł. J. Tegnerowicz, Kraków 2007 **(Podręcznik)**.

V. Turner, Gry społeczne, pola i metafory, Kraków 2005

Szczecińska-Musielak, Poznanaukowe fascynacje innością kulturową, Scholar, Warszawa 2010.

Uwagi

